

โทษจากการใช้ยาปฏิชีวนะ อย่างไม่เหมาะสม

จน โรคบางอย่างหายได้เอง ไม่ต้องเสียเงิน
ซื้อยา ทำให้สิ้นเปลือง จึงไม่ควรซื้อยาปฏิชีวนะ
กินเอง

แพ้ การใช้ยาปฏิชีวนะอาจเกิดผลข้างเคียง
เช่น คลื่นไส้ ท้องเดิน มีผื่นคัน
หรือรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต จึงไม่ควรใช้ยา
ปฏิชีวนะอย่างพร่ำเพรื่อ

ดื้อยา ถ้าเรื้อรังทำให้ต้องกินยา
ที่อันตรายมากขึ้น
แพงขึ้น สุดท้ายยาอะไร
ก็รักษาไม่หาย

โครงการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และองค์การอนามัยโลก
ติดต่อโครงการ โทร. 02 5907155 โทรสาร 02 5907165
e-mail rational-use@hotmail.com

พฤษภาคม 2552

31

3 โรครักษาได้

ไม่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะ

ใช้ยาสมเหตุผล

ไม่จน ไม่แพ้ ไม่ดื้อยา

Antibiotics Smart Use
Rational Use of Medicines

โรคหัด เจ็บคอ / โรคท้องร่วง ท้องเสีย

แผลเลือดออกขนาดนี้...

ทำไมไม่ให้ยาปฏิชีวนะ

* ถ้าแผลไม่สัมผัสสิ่งสกปรก ขอบเรียบ ล้างแผลอย่างถูกวิธี
และสุขภาพเราแข็งแรงดี เช่น ไม่เป็นเบาหวาน ก็ไม่ต้อง
ใช้ยาปฏิชีวนะ ที่สำคัญอย่าให้แผลโดนน้ำ (อย่างน้อย 3 วัน หรือ
ตามหมอสั่ง) รักษาบริเวณแผลให้สะอาด ไปทำแผลตามนัด
หรือทำแผลเองอย่างถูกวิธี เพียงเท่านี้
แผลก็หายเองได้

* ยาปฏิชีวนะไม่ช่วยป้องกันการติดเชื้อ

ไม่ช่วยให้แผลหายเร็วขึ้น การรักษาความสะอาดของ
แผลให้ดีก็เพียงพอที่จะทำให้แผลหายได้ แต่ถ้าแผลขวม
อักเสบ ต้องรีบไปหาหมอนั่น

แผลเลือดออก

เป็นหวัด เจ็บคอ ต้องกินยาปฏิชีวนะไหม?

* **ไม่ต้องกิน** หลายคนคิดว่าเป็นหวัดหรือเจ็บคอแล้วต้องกินยาปฏิชีวนะ หรือยาฆ่าเชื้อ จริงๆแล้วเป็นความเชื่อที่ผิด เพราะหวัดเกิดจากเชื้อไวรัส แต่ยาปฏิชีวนะ เอาไว้ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย การกินยาปฏิชีวนะเพื่อรักษาโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสจึงไม่ถูกต้อง แถมยังทำให้เปลืองเงิน เสี่ยงต่อการแพ้ยา และก่อปัญหาเชื้อดื้อยาด้วย

* **วิธีการรักษาโรคหวัดที่ดีที่สุดคือ** ดื่มน้ำอุ่น และพักผ่อน เพราะจะทำให้ร่างกายฟื้นตัวได้เร็ว ยาปฏิชีวนะไม่ช่วยบรรเทาอาการเจ็บคอ น้ำมูกไหล ไอ จาม ปวดหัว ครั่นเนื้อครั่นตัว หากรำคาญอาการดังกล่าวอาจจะปรึกษาแพทย์เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการบรรเทาอาการนั้น

ยาปฏิชีวนะหยุดอาการท้องเสียได้จริงหรือ?

- * ยาปฏิชีวนะใช้ได้ผลกับอาการท้องเสียที่มีสาเหตุจากการติดเชื้อแบคทีเรียเท่านั้น ท้องเสียจากสาเหตุอื่น เช่นติดเชื้อไวรัส หรืออาหารเป็นพิษ ยาปฏิชีวนะใช้ไม่ได้ผล
- * อาการท้องเสียจากแบคทีเรียพบน้อยมาก (ท้องเสีย 100 คน ติดเชื้อแบคทีเรียแค่ 5 คนเท่านั้น) การกินยาปฏิชีวนะทุกครั้งท้องเสียจึงเปลืองเงิน เสี่ยงต่อการแพ้ยา และก่อปัญหาเชื้อดื้อยาด้วย
- * **วิธีการรักษาที่ดีที่สุดคือ** ดื่มน้ำเกลือแร่เพื่อทดแทนน้ำและเกลือแร่ที่เสียไป ควรกินอาหารอ่อนๆ เช่นโจ๊กหรือข้าวต้ม งดอาหารรสจัดหรือย่อยยาก และไม่ควรมีนมที่สำคัญคืออาการท้องเสียป้องกันได้ โดยกินอาหารสุกใหม่ ดื่มน้ำสะอาด และล้างมือก่อนกินอาหาร